

PROLOOG

Laurel Estabrook was in de herfst van haar tweedejaar op de universiteit bijna verkracht. Het is heel waarschijnlijk dat ze die herfst ook bijna was vermoord. Dit was geen uit de hand gelopen afspraakje met een knappe corpsstudent van de Universiteit van Vermont, nadat ze samen al te lang vanachter een potje bier met elkaar hadden zitten flirten; dit was een van die gewelddadige, sinistere aanvallen waar mannen met maskers bij betrokken waren – ja, mannen, meervoud, en ze droegen daadwerkelijk wollen bivakmutsen die alles behalve hun ogen en de verbeterde trek om hun mond bedekten – waarvan je denkt dat alleen andere vrouwen in verre streken eraan ten prooi vallen. Slachtoffers wier gezichten verschijnen in de ochtendjournaals, en wier radeloze, voor altijd ongelukkige moeders worden geïnterviewd door beeldschone presentatrices.

Ze fietste over een zandweg door het bos op ongeveer dertig kilometer ten noordoosten van de universiteit in een stad met een naam die zowel onheilspellend als een oxymoron was: Underhill. Eerlijkheidshalve moet worden gezegd dat het meisje de naam *Underhill* voordat ze werd aangerand niet bedreigend vond. Maar toch keerde ze daar in de jaren na de aanval voor geen goud van de wereld terug. Het was ongeveer half zeven op een zondagavond en het was de derde zondag op rij dat ze haar zwaarbeproevede mountainbike achter in de stationcar van Talia, haar kamergenote, had geladen en naar Underhill was gereden om een flinke fietstocht te maken langs de houthakkerspaden die door het nabijgelegen bos kronkelden. Toentertijd genoot ze van de schoonheid van het landschap: een sprookjesachtig woud, meer Lewis dan Grimm, waar de esdoorns nog niet de kleur van rode wijn hadden. Het was allemaal nieuwe aanwas, een derde generatie wirwar van esdoorns, eiken en essen, terwijl de overblijfselen van stenen muren nog zichtbaar waren onder het kreupelhout niet ver van de paden. Het leek in niets op de buitenwijken van Long Island waarin zij was opgegroeid, een wereld van dure huizen met ge-

maaide gazons op slechts enkele straten afstand van een lange rij door neonbuizen verlichte fastfoodrestaurants, dealers van buitenlandse auto's en afslankklinieken aan winkelpromenades.

Na de aanval waren haar herinneringen aan dat deel van de bossen van Vermont uiteraard veranderd, alleen al de naam van de nabijgelegen stad kreeg een andere, duisterdere ondertoon. Later, toen ze terugdacht aan de wegen en heuvels – sommige eigenlijk te steil om tegenop te fietsen, maar dat had haar nooit weerhouden het toch te doen – dacht ze in plaats daarvan aan de hobbelige wagensporen die haar lichaam door elkaar schudden en haar overheersende gevoel dat het dikke baldakijn van bladeren te veel van het uitzicht belemmerde en de bossen te ondoordringbaar maakte om nog mooi te kunnen worden genoemd. Soms, zelfs vele jaren later, als ze wanhopig haar best deed, in weerwil van de buien van waakzaamheid, de slaap te vatten, zag ze die bossen nadat de bladeren waren gevallen en kon ze zich alleen de lange, klauwachtige vingers van de skeletachtige berken voor de geest halen.

Om half zeven die avond was de zon net onder en werd de lucht vochtig en kil. Maar het donker baarde haar geen zorgen, want ze had de stationcar van haar vriendin geparkeerd op een met grind bedekte parkeerhaven langs een verharde weg op nauwelijks vierenhalve kilometer afstand. Naast de parkeerhaven stond een huis met één enkel venster boven een aangebouwde garage, het gezicht van een cycloop in dakspanen en glas. Ze zou er over een minuut of tien, vijftien zijn en onder het rijden was zij zich bewust van het hese gefluit van de wind door de bomen. Ze droeg een zwarte fietsbroek en een sporttrui met op de voorzijde een afbeelding gedrukt van een gele tequilafles die licht leek te geven. Ze voelde zich niet bijzonder kwetsbaar. Ze voelde zich hoogstens lenig, atletisch en sterk. Ze was negentien jaar oud.

Toen reed een bruine bestelwagen haar voorbij, geen minibusje, een echte bestelwagen. Van het soort dat, als het geen kwaad in de zin heeft, volgeladen is met loodgieters- of elektriciensattributen, en als het wel kwaad in de zin heeft met de bizarre instrumenten waarvan serieverkrachters en wrede moordenaars zich bedienen. De enige raampjes erin waren kleine patrijspoorten hoog boven de achterwielen, en toen hij haar voorbijreed had ze gezien dat het raam aan de passagierskant met zwarte stof was afgeschermd. Toen de bestelwagen ongeveer veertig meter voor haar plotseling met gierende remmen stopte, begreep ze dat ze alle reden had om bang te zijn. Hoe kon ze

anders? Ze was opgegroeid op Long Island – ooit een moerasland voor dinosaurussen aan de rand van een oprijzende bergketen, die nu een gigantische zandplaat in de vorm van een zalm was – de bijna bovennatuurlijke petrischaal die personen voortbracht als Joel Rifkin (seriemoordenaar van zeventien vrouwen), Colin Ferguson (de Long Island Spoorweg Slachting), Cheryl Pierson (die haar klasgenootje overhaalde haar vader te vermoorden), Richard Angelo (De Engel des Doods in het Good Samaritan Hospital), Robert Golub (sneed een dertienjarig buurjongetje in stukken), George Wilson (schoot Jay Gatsby dood toen hij doelloos in zijn zwembad lag), John Esposito (hield een tien jaar oud meisje gevangen in zijn kelder), en Ronald DeFeo (moordde zijn gezin uit in Amityville).

Eerlijk gezegd had ze zelfs als ze niet in West Egg was opgegroeid voldoende redenen gehad om bang te zijn toen de bestelwagen vlak voor haar op de verlaten weg plotseling stopte. Bij iedere jonge vrouw zouden de haren in haar nek recht overeind gaan staan.

Helaas was de bestelwagen zo abrupt tot stilstand gekomen dat ze niet rechtsomkeert kon maken omdat de weg smal was en ze pedaalbevestigingen voor haar voeten gebruikte: dat betekende dat ze door een metalen klamp in de zool van haar beide fietsschoenen aan haar pedalen vastzat. Dan zou ze haar voeten los moeten maken, stoppen, één voet op de grond plaatsen en vervolgens honderdtachtig graden omdraaien. En voordat ze daartoe in staat was waren twee mannen, een vanachter het stuur en de ander vanaf de plek naast hem, uit de auto gesprongen, allebei met zo'n angstaanjagende bivakmuts op die hun gezicht bedekte: een heel veeg teken eind september, zelfs in de pseudotoendra van noordelijk Vermont. En daarom probeerde ze hen met een wanhopige adrenaline-uitbarsting voorbij te fietsen. Ze had geen schijn van kans. Een van hen greep haar bij haar schouders toen ze voorbij probeerde te snellen, terwijl de ander haar bij haar middel pakte en haar (en haar fiets) van de grond tilde. Ze grepen haar ongeveer alsof ze football speelden en zij een aanvaller was die door twee verdedigers op de eigen helft werd getackeld. Ze gilte – schrille, meisjesachtige, wanhopige kreten die zowel haar kwetsbaarheid als haar jeugd uitdroegen – op hetzelfde moment dat een deel van haar geest zich heel analytisch concentreerde op wat in haar toestand wel eens het meest opmerkelijke kon zijn: ze zat nog steeds met haar schoenen aan haar fiets vast en dat moest ze koste wat het kost zo zien te houden, terwijl ze zich met alle kracht vastklemde aan haar stuur. Dit was wellicht het enige wat voorkwam dat haar portret

binnenkort zou prijken op de melkpakken en voorpagina's van de kranten in Vermont. Waarom? Omdat ze besefte dat ze haar aanvallers onmogelijk kon overweldigen – zelfs haar haar was lang en dun – maar als ze haar niet los konden krijgen van haar fiets, zou het veel lastiger zijn om haar diep het bos in te sleuren of haar achter in hun bestelbus te gooien.

Op een gegeven moment probeerde de meest gespierde van de twee, een woesteling die naar de sportschool rook – niet stinkend, zweterig, maar metaalachtig, als gewichten – haar in haar gezicht te stompen, maar ze moet zijn weggedoken, want hij raakte met zijn vuist de zijkant van haar fietshelm en vloekte. Zijn ogen onder het masker hadden de ijsgrijze kleur van de hemel in november, en rond zijn pols zag ze een getatoeëerde armband van prikkeldraad. Hij schreeuwde naar zijn maat – die ook een tatoeage had, een doodskop met onwaarschijnlijke oren (puntig als van een wolf) en met lange slierten rook die tussen de slagstanden in zijn bek omhoogkringelden – dat hij die klotefiets neer moest leggen, zodat hij haar voet uit de klamp kon trekken. Heel even overwoog ze zelf haar voet los te maken zodat ze hem met de harde punt van haar fietsschoen kon schoppen. Maar dat deed ze niet. Godzijdank. Ze hield haar voet recht voor zich uit, waardoor de metalen klem in de zool stevig in het pedaal geklemd bleef. Hij probeerde aan haar enkel te rukken, maar hij begreep niets van het klampmechanisme en wist dus niet goed welke kant hij haar voet op moest draaien. Gefrustreerd dreigde hij haar enkel te breken, terwijl zijn maat probeerde haar duim en vingers los te wrikken van het stuur. Maar ze hield vast en bleef voortdurend gillen, er vast van overtuigd dat ze gilde voor haar leven – hetgeen ook duidelijk zo was.

Ondertussen noemden ze haar een kut. In het tijdsbestek van enkele ogenblikken – minder dan een minuut zelfs – noemden ze haar een kut, een trut, een doos, een gleuf. Een kolerekut. Een stom kutwif. Een geile kut. Een viskut. Een slettenbak. Een klotekut. *Jij* klotekut. Geen werkwoord. Zelfs de woorden waren gewelddadig, hoewel er aanvankelijke drie waren die in mindere mate uitdrukking leken te geven aan de haat, de woede en de hoon: die woorden werden met een soort wellust uitgesproken (niet geschreeuwd) door de slankste van het stel, een grapje tussen hen tweeën, en het was pas nadat hij ze had herhaald dat het niet drie woorden waren maar twee. Het was een verzonnen merknaam, een zelfstandig naamwoord, een grapje ten koste van haar. Hij had haar vagina gereduceerd tot een aperitief gebaseerd op de misvatting dat er zelfs maar een spoor van precoïtaal

vocht door haar zou kunnen worden afgescheiden. *Likeur Gleuf*. Dat was de grap. Vat je 'm, vat je 'm? Niet *Lik haar gleuf*. In plaats daarvan een Franse hartversterking. Maar de grap had niet het beoogde effect op zijn maat, hij gaf totaal geen sjoege, want voor hem speelde alleen zijn peilloze haat jegens haar. Wat therapeuten het moment van opperste opwinding noemden? Voor zover Laurel het kon inschatten kwam dat voor hem op het moment dat ze stierf. Het moment waarop ze haar vermoordden.

Ten slotte smeten ze haar met fiets en al op de grond. Heel even dacht ze dat ze het hadden opgegeven. Dat hadden ze niet. Ze begonnen aan haar fietswielen te rukken alsof zij en de fiets één geheel vormden, een dood hert dat ze aan zijn poten het bos uit sleepten. Ze sleurden haar naar de bestelwagen toe, waarbij haar rechterelleboog en -knie over het zandpad schuurden, met de bedoeling haar – met fiets en al – achterin te smijten.

Maar ze slaagden er niet in, en dat is waarschijnlijk ook een van de redenen dat ze het overleefde. Ze hadden zoveel trainingstoestellen achter in de wagen gestouwd dat er voor haar, zolang ze zich aan de fiets vastklampte, niet voldoende plaats was. Toen ze haar optilden, ving ze een glimp op van discusachtige gewichtschijven, roeibanken en metalen stangen en de verticale onderdelen van wat een Nautilus-machine leek. Dus smeten ze haar maar weer terug op de harde aarde terwijl ze plaats voor haar maakten in de bestelwagen, waarbij ze haar sleutelbeen verbrijzelden en een blauwe plek op haar linkerborst veroorzaakten die maanden later nog niet geheel was genezen. Ze voelde pijnscheuten die zo hevig waren dat ze op slag misselijk was, en adrenaline was het enige wat voorkwam dat ze braakte. Maar toch klemde haar handen hardnekkig het stuur vast en bleven haar voeten verbonden met de pedalen. Een van de mannen snauwde haar toe dat ze zich niet moest bewegen, wat, om uiteenlopende redenen, uitgesloten was. Ze was niet van plan de fiets los te laten, en met een gebroken sleutelbeen was het hoogst onwaarschijnlijk dat ze binnen een halfuur haar voeten los zou kunnen krijgen, zou kunnen opstaan en weg zou kunnen rijden.

Hoelang heeft ze daar zo gelegen? Tien seconden? Vijftien? Het was waarschijnlijk nog minder dan een halve minuut. Haar aanranders hadden de andere fietsers in de gaten voordat zij hen zag. Daar kwamen ze aangerezen, drie verwoede fietsers die, zo zou later blijken, juristen uit Underhill waren, die na een rit van honderd kilometer heen en terug naar de Mad River Valley op weg waren naar

huis. Zij reden op toerfietsen en toen ze Laurel hoorden schreeuwen gingen ze op de pedalen staan en spurten op de bestelwagen af. Het was van een onbezonnen onversaagdheid die je tegenwoordig nog maar weinig tegenkomt. Maar wat konden ze anders? Haar straal negeren zodat ze kon worden ontvoerd of vermoord? Dat kon je toch niemand aandoen? En dus snelden ze eropaf, en de twee mannen sprongen razendsnel in de cabine van de bestelwagen en sloegen de portieren hard dicht. Ze dacht dat ze weg zouden rijden. Dat zouden ze ook, maar niet meteen. Eerst zetten ze de wagen in zijn achteruit en probeerden haar te overrijden en te doden. Haar voor dood op de weg achterlaten. Maar gelukkig lag ze niet recht achter de bestelwagen. Ze hadden haar net ver genoeg opzijgelegd om haar de gelegenheid te geven de krap halve meter die ze nodig had om haar leven te redden klauwend af te leggen. Ze reden naar achteren, pletten beide fietswielen en verwondden haar linkervoet. Maar haar fietsschoen en de voorvork van de fiets voorkwamen waarschijnlijk dat hij werd verbrijzeld. Toen snelden de mannen weg en schoten de wielen van het voertuig kleine steentjes in haar gezicht en ogen, terwijl de uitlaatgassen haar heel even verstikten.

Toen ze weer bij machte was adem te halen, gaf ze eindelijk over. Ze snikte, ze bloedde, ze zat onder het vuil. Al met al was ze een zielig klein slachtoffer: een meisje dat op de grond beklemd zat in haar pedaalklampen als een schildpad die per ongeluk op zijn rug terecht is gekomen. Later zou het pas tot haar doordringen dat haar aanvallers op zeker moment, toen ze haar hand los probeerden te wrikken van het stuur, haar linkerwijsvinger hadden gebroken.

Behoedzaam draaiden de juristen haar enkels, zodat ze zich kon losmaken van haar pedalen en hielpen haar toen voorzichtig overeind. De bestelwagen was al lang en breed verdwenen, maar Laurel had het kenteken onthouden en binnen enkele uren waren de mannen in hechtenis genomen. Een van hen werkte met bodybuilders bij een of andere fanatieke sportschool in Colchester. Hij woonde niet ver van waar zij had geparkeerd en hij haar de vorige week had gevolgd. Toen hij besepte dat de Jetta-stationcar met het meisje met het lichtblonde haar dat van achteren onder haar fietshelm uit golfde was teruggekeerd, zag hij zijn kans schoon. Laurel was de eerste vrouw die hij in Vermont had geprobeerd te verkrachten, maar voor hij naar het oosten was gekomen had hij het eerder gedaan in Washington en Idaho, en hij had de polsen doorgesneden van een schooljuffrouw in Montana toen ze haar ochtendronde jogde en had haar in een veld

wintertarwe laten doodbloeden. Hij had haar vastgebonden aan een prikkeldraadhek achtergelaten en de tatoeages op zijn polsen waren – zoals veel tatoeages – bedoeld als aandenken. Een stukje kunst dat hij droeg als een dierbaar souvenir.

Zijn maat had klaarblijkelijk totaal geen idee dat zijn nieuwe vriend een moordenaar was. Hij was een zwerver die naar Vermont was gekomen en ging ervan uit dat ze samen gewoon een beetje plezier gingen maken ten koste van een of andere meid op een fiets.

Naderhand ging Laurel terug naar Long Island om te herstellen en pas in januari keerde ze terug naar de universiteit in Vermont. Voor het voorjaarssemester. In de zomer schreef ze zich in voor extra colleges om de opgelopen achterstand in te halen – ze was in juli toch al in Burlington voor het proces tegen haar aanranders – en toen het herfst werd, had ze haar studiegenoten weer ingehaald en zou ze over enkele jaren gelijk met hen kunnen afstuderen. Toch hadden de strafprocessen hun tol van haar geëist. Ze hadden niet lang geduurd, maar ze moest er wel twee doorstaan. Het was de eerste keer sinds de aanval dat ze weer oog in oog stond met haar aanranders, en tevens de eerste keer dat ze hun gezichten echt voor zich zag. De zwerver, die zijn straf drastisch gereduceerd zag door tegen de bodybuilder te getuigen, had de vaalbleke huid van gekookte vis en een hazelnootkleurige sik die zijn gezicht, dat toch al enigszins aan een paard deed denken, nog langer maakte. Hij had geen haar meer boven op zijn hoofd en wat er aan de zijkant nog over was, was grijs vermengd met het bruin van zijn sik. Hoewel het zomer was, droeg hij een overhemd met een hoge boord om zijn tatoeage te verbergen. Hij verdedigde zich gedeeltelijk met de bewering dat hij vóór de aanval lsd had geslikt en niet goed bij zijn verstand was.

De bodybuilder was een beer van een vent die, in afwachting van zijn proces, was blijven trainen op de luchtplaats van de gevangenis in het noordwesten van Vermont, waar de gewichten opgestapeld lagen – en iemand beweerde dat hij zelfs bleef doortrainen op de koudste dagen, als de sneeuw van de Nautilus-apparatuur moest worden geveegd – maar het waren opnieuw die grijze ogen die Laurel van haar stuk brachten. Hij had zijn hoofd die zomer kaalgeschoren, maar zij vermoedde dat hij het de vorige herfst gewoon in stekeltjes had gedragen. Na zijn veroordeling in Vermont werd hij uitgeleverd aan de staat Montana, waar hij werd berecht en veroordeeld voor de moord op de schooljuffrouw. Hij kreeg levenslang en werd opgesloten in een gevangenis op drie kwartier rijden van Butte. De zwerver

werd, overeenkomstig zijn veroordeling, opgesloten in een penitentiaire inrichting even buiten Saint Albans en geplaatst in de laagste, meest vernederende gevangenisafdeling in de ogen van de gevangenen zelf: de vleugel waar de seksdelinquenten zaten.

Uiteraard veranderde de aanval Laurels leven op ontelbare manieren, maar de meest opvallende was toch dat ze ophield met fietsen. De pedaalklampen hadden haar leven gered, maar de gewaarwording haar voeten weer vast te klemmen – het fietsen zelf – voerde haar in gedachten terug naar die zandweg in Underhill, en naar die plek wilde ze nooit meer terug. Ze had in haar jeugd altijd veel gezwommen en dus keerde ze, na enkele jaren uit het water te zijn gebleven, terug naar het zwembad en putte troost uit de kilometers die ze aflegde en de wijze waarop de geur van de chloor in haar haar onmiddellijk herinneringen oproep aan de geborgenheid van haar kinderjaren in West Egg.

De andere veranderingen waren minder in het oog lopend: een voorliefde voor oudere mannen die volgens haar therapeut zou kunnen voortspruiten uit de behoefte zich beschermd te weten – te worden vertroeteld – door vaderfiguren die haar voor alle kwaad zouden behoeden. Ze bleef weg van de sportschool en de zaal met de gewichten. Een dagboek. Ze ging nog meer op in haar hobby fotograferen. Ze keerde zich af van de sociale activiteiten op de universiteit, vooral van de studentenverenigingen waar ze de meeste avonden van haar eerste jaar had doorgebracht. En toen, in haar examenjaar, het besluit om te verhuizen van de studentenflat naar een appartementje aan de rand van het universiteitsterrein. Laurel wilde niet op zichzelf leven – hoewel ze niet echt een gezelligheidsdier was, had ze nog steeds wel eens last van zich niets van antidepressiva aantrekkende angstaanvallen, vooral als ze alleen was in het donker – en Talia Rice, haar kamergenote sinds ze allebei op hun achttiende in Vermont waren aangekomen, was er meteen voor in met haar mee te verhuizen. Ze vonden een klein appartement met twee slaapkamers, een zitkamer en een keuken in een onregelmatig gebouwd victoriaans complex, dat Laurel rust en afzondering bood, maar voor haar ontegenzeggelijk extrovertere kamergenote toch dicht genoeg bij het universiteitsterrein was. Bovendien was het een heel zonnige woning, wat volgens Talia – in het belang van haar vriendin – absoluut noodzakelijk was.

Toch waren er nog mensen die vonden dat Laurel afstandelijker was geworden. Dat had ze heus wel in de gaten. Maar ze had haar

schouders opgehaald en haar oppervlakkigere vriendschappen nog meer veronachtzaamd.

Natuurlijk was de verandering die er echt toe deed de volgende: als Laurel niet zo heftig was aangevallen, zou ze nooit zijn teruggekeerd naar het zwembad om haar baantjes te trekken. Dat klinkt prozaïsch, ontluisterend. Maar het leven is vol van kleine momenten die prozaïsch lijken totdat je voldoende afstand hebt genomen om terug te kijken en de reeks grote gevolgen te zien die ze teweegbrachten. Waar het eenvoudigweg op neerkomt: als Laurel de meeste ochtenden niet te vinden zou zijn geweest in het zwembad van de universiteit, zou ze nooit kennis hebben gemaakt met de oud-studente van de Universiteit van Vermont die de daklozenopvang in Burlington leidde en jaren later nog in het universiteitszwembad kwam om haar conditie op peil te houden. En dan zou ze nooit in het tehuis zijn gaan werken, aanvankelijk, toen ze nog studeerde, als vrijwilligster en later, na haar doctoraal, als vaste medewerkster. En als zij niet in het tehuis verzeild was geraakt, zou ze nooit een patiënt hebben ontmoet uit het psychiatrisch staatsziekenhuis, een zachtmoedige man (en zachtmoedig was hij zeker) die zesenvijftig jaar ouder was dan zij en Bobbie Crocker heette.

Laurels vader gaf haar ook wel eens raad, toen ze nog klein was: pienter is saai. De inspanning, daar gaat het om. En ja, ze mocht nooit vergeten dat, terwijl zij werd opgevoed in een leuk huis in een dure buurt met een moeder die bereid was haar naar voetbalwedstrijden en trainingen van het zwemteam te rijden, het grootste deel van de wereld in grote armoede leefde en er dus ooit eens van haar zou worden verwacht dat ze iets terug zou doen. Het was niet zijn bedoeling op onheilspellende toon te suggereren dat er een noodlottige schuldvereffening boven haar hoofd hing omdat ze altijd genoeg te eten had gehad en nooit van het winkelcentrum naar huis terugkeerde met een gebrek aan kleren of cd's of jongens op wie ze wellicht een oogje had.

Haar vader wist alles over haar koopgedrag maar niets over de jongens, niets wezenlijks. Hij stierf kort nadat ze was afgestudeerd zonder zelfs maar een flauw vermoeden van haar seksuele begeerten of het geëxperimenteer dat plaatsvond in de middelbareschoolkringen waarin zij zich bewoog, of van de seksuele uitpattingen die haar eerste jaar op de Universiteit van Vermont kenmerkten.

Hij was lid van de Rotary, wat tot gevolg had dat hij een gewild onderwerp van spot was. Maar hij geloofde stellig dat zijn twee doch-

ters, als ze eenmaal volwassen waren, de morele plicht hadden degenen die niet zo bevoorrecht waren als zij de helpende hand te reiken. Zijn Rotary Club was feitelijk verantwoordelijk voor de financiering en bouw van een weeshuis in Honduras, en hij ging daar elk jaar persoonlijk naar toe om zich ervan te vergewissen dat de kinderen daar zich prettig voelden en goed verzorgd werden. En dus verdedigde Laurel de Rotary altijd als mensen met wie zij omging de organisatie belachelijk maakten en bracht zij de gladjanussen en de sarcasten aan hun verstand dat het geen pas gaf de spot te drijven met mensen die naast een volledige dagtaak zorgden voor een dak boven het hoofd van kinderen wier ouders waren gestorven aan aids of door een orkaan van hun huis waren beroofd. Haar vijf jaar oudere zus, die makelaar in effecten was, werd een actief lid van diezelfde Rotary Club.

Laurel was drieëntwintig toen haar vader plotseling aan een hartaanval overleed. Ze vertrouwde erop dat hij wist hoeveel ze van hem had gehouden, maar dat maakte het niet noodzakelijk gemakkelijker om de leegte die zijn dood in haar leven had achtergelaten te vullen. Hij en haar moeder waren op de avond dat zij was aangevallen in minder dan drie uur in het ziekenhuis in Burlington gearriveerd. Hoe ze dat hadden klaargespeeld? Een medelid van de Rotary was piloot en had een klein vliegtuig en hij had hen meteen nadat zij had opgebeld noordwaarts gevlogen.

Laurel en de vriendjes en vriendinnetjes uit haar jeugd waren zich er heel goed van bewust dat de countryclub waar ze allemaal hadden leren zwemmen en zeilen en tennissen ooit het thuis van Jay Gatsby was geweest. Maar eigenlijk kon hen dat weinig schelen. Zelfs hun ouders maakten zich er niet druk om. Hun grootouders waarschijnlijk wel. Maar als kinderen van tien, elf, twaalf bekommerden Laurel en haar vriendjes zich eigenlijk om niets waar hun grootouders zich druk om maakten. Het clubgebouw en de enorme eetzaal hadden vroeger deel uitgemaakt van Jay Gatsby's stenen landhuis, en in de hal hingen stoffige zwart-witfoto's van de feesten die hij in het begin van de jaren twintig gaf. Op elke foto was iedereen te formeel gekleed. Of aangeschoten. Of allebei. Laurel had het gevoel dat haar vrienden – de jongens in elk geval – wellicht meer belang zouden hebben gesteld in de geschiedenis van de club als het zwembad waarin zij hele zomerdagen doorbrachten het marmeren zwembad zou zijn geweest waarin George Wilson Gatsby had doodgeschoten, maar dat was het niet; dat zwembad was allang verdwenen en had plaatsgemaakt voor het L-vormige gedrocht met acht vijftwintigmeterbanen in de verti-

cale poot van de letter en een vier meter diep duikgedeelte in de horizontale poot. Er waren een eenmeterplank en een driemeterplank, en in het gras langs de west- en de noordkant stonden lange rijen statige wilde-appelbomen. Hartje zomer zaten de jonge moeders met hun dreumesen in de schaduw ervan. Laurel had vijf jaar in dat zwembad doorgebracht als lid van het zwemteam en nog eens drie als schoonspringster.

Bovendien wist iedereen dat het meest noordelijke van de drie huizen tegenover de kreek waarin zij omsloegen met hun kano's, ooit het eigendom was geweest van Tom en Daisy Buchanan. Daisy was de schoonheid uit Louisville op wie Gatsby verliefd was geweest en Tom was haar echtgenoot. Het achttiende-eeuwse koloniale bouwsel was het oudste van de drie huizen, de andere twee waren gebouwd toen Pamela Buchanan Marshfield – de dochter van Tom en Daisy – het landgoed in het begin van de jaren zeventig opsplijste. Waar ooit een vijfde hectare rozenbedden hadden gestaan bevond zich nu een tennisbaan die eigendom was van een familie die Shephard heette; waar ooit een schuur had gestaan die onderdak bood aan Tom Buchanans polopaarden stond een uitgestrekte replica in tudorstijl die eigendom was van een zekere familie Winston. Het overgebleven perceel – het huis waarin zij opgroeide en waarin ze als gehuwde volwassene woonde tot ze bijna zestig was – had Pamela in 1978, het jaar voordat Laurel werd geboren, verkocht.

Bijgevolg had Laurel Pamela toen ze opgroeide nooit gekend. Zij zouden elkaar pas ontmoeten toen ze zelf ook volwassen was.

Maar haar vader had Pamela gekend. Hij had haar weliswaar niet goed gekend, maar dat was niet omdat zij een excentrieke kluzenaarster was. Pamela en haar zus trokken eenvoudigweg op met een veel ouder (en ja, ook rijker) gezelschap dan Laurels ouders, en waren, om tamelijk voor de hand liggende redenen, geen lid van dezelfde countryclub aan de overkant van de kreek. In plaats daarvan maakten zij deel uit van een veel chiquere jachtclub verder oostwaarts op Long Island.

Maar toen Laurel nadacht over haar jeugdijaren kwamen de namen Gatsby en Buchanan doorgaans niet eens in haar herinneringen voor. Als ze al aan hen dacht, dan zag ze hen als vage schimmen, die volkomen betekenisloos waren voor haar leven in Vermont.

Maar toen zag ze de beduimelde foto's die Bobbie Crocker – hulpbehoefstig, (meestentijds) goedgehumeurd en geestelijk gestoord – had achtergelaten toen hij op tweeëntachtigjarige leeftijd de geest gaf. De

oude man kreeg een hartaanval in het trappenhuis op weg naar zijn slaapzaalachtige kamer in wat ooit Hotel New England was geweest, maar nu was opgedeeld in vierentwintig zwaar gesubsidieerde flats die de voorheen daklozen konden huren voor ongeveer dertig procent van hun ouderdoms- of bijstandsuitkering, en zelfs voor slechts vijf dollar per maand als ze helemaal geen inkomsten hadden. Voor zover ze hadden kunnen nagaan had Bobbie geen familie, en dus was het zijn maatschappelijk werker die de doos met oude foto's in zijn ene kast vonden. Ze waren slecht geconserveerd, de plaatjes opgestapeld als papieren borden of rechtop in mappen gestoken als oude telefoonrekeningen, maar de gezichten waren nog duidelijk herkenbaar. Chuck Berry. Robert Frost. Eartha Kitt. Beatniks. Jazzmuzikanten. Beeldhouwers. Mensen die een potje zaten te schaken op Washington Square. Jongemannen die een bal naar elkaar gooiden in een straat in Manhattan, met op de achtergrond een hoog boven hen uittorend reclamebord voor Hebrew National. De Brooklyn Bridge. Een paar duidelijk recentere foto's van Underhill, Vermont, waaronder ook een van een zandweg – een van een meisje op een fiets – dat Laurel maar al te goed kende.

En in een afzonderlijke envelop die bedoeld was voor een wenskaart, de kiekjes: kleiner, maar niet minder alarmerend. Ze herkende onmiddellijk het huis van Pamela Buchanan Marshfield. Vervolgens de countryclub uit haar jeugd, waarbij ook de Normandisch aandoende toren, toen die nog toebehoorde aan een dranksmokkelaar die Gatsby heette. Het oorspronkelijke zwembad, met de toren erachter. Feesten, zoals ze werden verheerlijkt aan de muren van de eetzaal van de countryclub. Pamela Buchanan Marshfield als klein meisje, staand naast een jongetje dat nog een paar jaar jonger is, een bruine auto naast hen. Gatsby in eigen persoon naast zijn knalgele sportwagen – de auto die Tom Buchanan minstens één keer afdeed als ordinaire circuswagen.

Er waren ongeveer een dozijn van die kleinere foto's en honderden negatieven en grotere afdrukken die, naar zij veronderstelde, Bobbie Crocker zelf had gemaakt.

Laurel wist niet meteen wie het jongetje naast Pamela was. Maar ze had een vermoeden. Waarom zou Pamela geen broer kunnen hebben gehad? Waarom zou hij niet dakloos in Vermont verzeild kunnen zijn geraakt? Elke dag gebeurden er wel vreemdere dingen. Maar van de volledige waarheid had ze nog geen flauw idee toen ze de doos met groezelige foto's voor het eerst onder ogen kreeg, noch kon ze ver-

moeden dat ze korte tijd later in haar eentje zou staan, vervreemd van haar minnaar en haar vrienden, opnieuw opgejaagd, verward en bang.